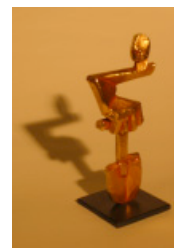

BIDRAG GULDSPADEN

"De journalister - verksamma i svenska medier - som genom engagerad och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till. Undersökningen skall vara ett originalarbete, självständigt genomfört"

Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ **tillhanda** 10 september

Bidrag publicerade 1 juli-31 dec skall vara FGJ **tillhanda** 10 januari

VILKEN KLASS AVSER BIDRAGET?
Fackbok
DESSA PERSONER ANMÄLS: (DESSA BLIR DE NOMINERADE - DE SKALL HA GJORT EN BETYDANDE INSATS.) (Observera att för arbetsledare finns priset Gyllene dynamon)
Henrik Ennart och Mats-Eric Nilsson
FÖRUTOM OVANSTÅENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER: (DESSA BLIR EJ NOMINERADE)
Eva Stenberg (förlagsredaktör), Eva-Jais Nielsen (omslag), Lena Granefeldt (omslagsfoto), Dan Hansson (författarporträtt).
PUBLICERAT/PUBLICERADE DATUM:
20100801
VAR PUBLICERADES JOBBET?
Utgiven av bokförlaget Ordfront
BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT! (GÄRNA I FORM AV RUBRIK OCH INGRESS (MAX 7 RADER))
Överdrivna hygienregler sätter stopp för bra matvanor <i>Döden i Grytan</i> avslöjar hur de bakterier och virus som alstras i den nya tidens väldiga djurfabriker tvingat fram hårda hygienregler för att människor inte ska bli sjuka eller dö av industrimatet. När dessa extrema regelsystem tillämpas på lokal nivå blir följderna absurda. Exempelvis betraktas riktigt potatismos och frälsningsarmens hembakta bullar som hälsorisker. Industrimat som tömts på sitt innehåll av viktiga näringsämnen och fyllts med E-nummer uppfyller däremot hälsoinspektörernas högt ställda krav. Trenden är global och visar hur myndighetsregleringarna går hand i hand med storindustrins intressen och är en viktig förklaring till framväxten av matfabriker på bekostnad av små lokala kök på t ex skolor och äldreboenden.
PÅ VILKET SÄTT ANSER DU/NI ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN? (MAX 7 RADER)
Döden i grytan är en djuplodande journalistisk undersökning utan någon motsvarighet i Sverige eller utomlands. Boken kommer med en serie väldokumenterade avslöjanden av stor vikt för landets konsumenter och har skapat en omfattande debatt både på nationell och lokal nivå om industrimatens och hygienismens avigsidor.
HUR FICK DU/NI URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?
Vi har båda (Henrik som matreporter på Svenska Dagbladet och Mats-Eric som författare till <i>Den hemlige kocken</i> och <i>Äkta vara</i>) under en längre tid granskat livsmedelsindustrin. Vi har då slagits av hur alla viktiga makthavare inom livsmedelsområdet ständigt talar om hygien och vikten av att maten på olika sätt blir säkrare samtidigt som livsmedlen i allt större utsträckning blir industriellt processade och fulla av tillsatser. Hur detta har gått till bestämde vi oss för att undersöka.
VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADE DU/NI?
Boken bygger på flera hundra intervjuer i och utanför Sverige under de senaste fem åren, egna framtagna originaldata, interna dokument från livsmedelsindustrin, ett dussintal reportageresor (exempelvis har vi besökt flera slakterier och mängder av uppfödare, odlare och andra livsmedelsföretag) samt en kritisk genomgång av en stor del av den relevanta vetenskapliga litteraturen på området. Flera av de ledande internationella forskare som intervjuats har vi sedan haft fortlöpande mejlväxlingar med

vilket bidragit till tips, nya kontakter och värdefull information.

Beskrivningen av slaktskador vid svenska kycklingslakterier bygger på sammanställningar av besiktningsveterinärernas kvartalsrapporter från landets kycklingslakterier. Vi begärde ut och sammanställde rapporterna med fem års mellanrum. Det unika materialet ledde till att branschen byggde om sina största slakterier och att antalet djur som lemlästas per år minskats med ungefär en miljon.

Beskrivningen av medicinska följder och oegentligheter i samband med upphandlingen av sjukhusmat i Stockholm innehåller en hel del tidigare opublicerat material och är en fortsättning och fördjupning på den granskning som Henrik Ennart gjorde tillsammans med Josef el Mahdi i Svenska Dagbladet 2009.

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDE DU/NI?

Intervjuer (både formella och off the record), dokument från livsmedelsindustrin och branschorganisationer, myndighetsstatistik, offentliga handlingar, vetenskapliga rapporter, annan facklitteratur, egna iakttagelser.

STÖTTE DU/NI PÅ NÅGRA PROBLEM? VILKA?

Ett grundproblem när man granskar livsmedelsindustrin är att få fram korrekta uppgifter. Matföretagen säljer i stor utsträckning direkt till konsument och är beroende av att mindre aptitliga produktionsförhållanden förblir okända. Vägen förbi detta gick dels via muntliga källor och dels via att bli så påläst om produktionsteknik att vi kunde ställa relevanta frågor och förstå svaren.

När det gäller bokens huvudtema fanns ett inbyggt pedagogiskt problem som vi tidigt blev varse. Hur ska vi kunna visa att riskerna för matförgiftning å ena sidan är mycket mindre än vad myndigheterna lurat i oss, och samtidigt kunna förklara att det i de storskaliga anläggningarna trots allt finns nya farliga bakterier som verkligen innebär ett hot.

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Cirka ett år av aktivt arbete, men då hade informationsinsamlandet redan pågått i flera år.

VILKA REAKTIONER HAR NI FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Boken fick stor uppmärksamhet i valrörelsen och citerades frekvent av partier i båda blocken. Flera förslag som presenterats både på riks-, kommunal- och landstingsnivå bygger öppet på tankar som förs fram i boken. Boken bidrog även till att väcka liv i debatten kring sjukhusmat där Läkarförbundet engagerat sig och där flera landsting omprövat tidigare ställningstaganden.

Regeringen avsatte i december fem miljoner för att utbilda livsmedelsinspektörerna, så att de blir mer flexibla i sin tillämpning av livsmedelslagen. Samtidigt gav Regeringen Livsmedelsverket i uppdrag att utreda hur hygienkontrollen bättre ska kunna anpassas till små företags förutsättningar. Detta kommer förmodligen bland annat att leda till att flera förskolebarn kommer att få vara med och laga mat.

Föreläsningar har på inbjudan hållits för ledningar och styrelse hos flera av de största företagen och organisationerna på marknaden och författarnas synpunkter har även efterfrågats i flera dominerande aktörers strategiarbete.

HAR PROJEKTET ANMÄLTTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej.

ANGE WEBBLÄNK TILL ARTIKLARNAS/INSLAGEN/BOKPRESENTATION

http://www.ordfront.se/Bocker/PolitikoDebatt/Doden_i_grytan.aspx

Om anmälan består av fler än tre delar skall innehållsförteckning över artiklarna/inslagen bifogas anmälan.

OM FLER ÄN TRE DELAR: ANGE VILKA TRE ARTIKLAR/INSLAG SOM BÄST BESKRIVER/GER EN BILD AV GRÄVET, SÅ SOM DE STÅR I INNEHÅLLSFÖRTECKNINGEN. INGEN MOTIVERING BEHÖVS.

BIDRAGET HAR ANMÄLTS AV:	TELEFON/E-POST TILL ANMÄLAREN:
Pelle Andersson, Ordfront förlag	08-462 44 28
TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:	
Henrik Ennart: henrik.ennart@svd.se	
Mats-Eric Nilsson: mats-eric@talochskrift.se	